

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

=0,42) між показником захворюваності на ГІМ і підвищеною концентрацією у атмосфері сірководню; зворотний зв'язок середньої сили ($r = -0,44$) з концентрацією фенолу; слабкий прямий зв'язок ($r = 0,2$) із концентрацією двоокису азоту. Максимальне значення перевищуючої норми ГПК концентрації перерахованих забруднювачів атмосферного повітря збігається з найбільшим відхиленням відносного числа ГІМ від середнього та спостерігається подібність у тенденціях їх динаміки протягом року.

Висновки Нами розроблена науково обґрунтована структурно-функціональна модель комплексної багатофакторної профілактики гострого інфаркту міокарда за медико-біологічними, соціально-гігієнічними, кліматоекологічними факторами та психофізіологічного контролю ефективності профілактики у сучасних умовах.

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Паустовський Ю.О., Зенкіна В.І.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

У сучасних умовах підготовка спеціалістів з охорони здоров'я має базуватися на цілісному підході, що охоплює всі аспекти глобальних викликів впливу на різні сфери суспільного життя, в тому числі й на систему вищої медичної освіти. Серед них основними є пандемія COVID-19, зміна клімату, гендерна нерівність тощо. У цьому контексті інтеграція дисциплін: безпека життєдіяльності, гігієна та екологія, охорона та безпека праці, як невід'ємних складових підготовки спеціалістів в галузі охорони здоров'я, набуває першочергового значення.

Здатність ефективно реагувати на сучасні виклики залежить від включення цих важливих елементів в освітні програми, методичні матеріали до занять та лекцій, що забезпечуватиме підготовку кваліфікованих працівників, які вміють орієнтуватися в обставинах, що склалися, та реагувати на них.

Суттєвого впливу система освіти зазнала під час пандемії COVID-19. Один із важливих уроків пандемії підкреслює ключову роль профілактики у стримуванні поширення інфекційних захворювань. У зв'язку з цим були переглянуті навчальні програми та включені до них питань безпеки праці в ЗОЗ в умовах пандемії, аналізу ризиків та формулювання стратегій швидкого реагування. Саме пандемія COVID-19 прискорила запровадження цифрових технологій у сферу освіти та інноваційних інструментів навчання. Яскравими прикладами є такі платформи, як Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams та Moodle. Зокрема, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця розробив власну навчальну платформу LIKAR для дистанційного навчання студентів, щоб полегшити проведення лекцій, семінарів та майстер-класів онлайн, приділяючи особливу увагу наданню навчальних матеріалів під час карантину.

Наступним важливим компонентом, що слід враховувати та відображати у освітніх програмах підготовки спеціалістів охорони здоров'я є питання гендерної рівності. Вони повинні включати положення вітчизняного та міжнародного законодавства, що стосується здоров'я матері та дитини, фізіологічних особливостей жіночого організму, організації їхньої праці та специфічних гігієнічних потреб жінок. Крім того, необхідно запровадити підвищення кваліфікації освітян щодо обізнаності у гендерних питаннях. Це дозволить педагогам ефективніше розуміти потреби студентів та створювати більш інклюзивне навчальне середовище.

Зміна клімату як головна загроза глобальному здоров'ю, викликає у суспільстві дедалі більше занепокоєння. Підвищення середньої температури, екстремальні погодні явища, зміни в екосистемах та підвищення рівня моря вже створюють значні виклики для громадського здоров'я. Освітні програми повинні включати питання про вплив зміни клімату на здоров'я, а також про заходи для запобігання або пом'якшення цієї дії. Зокрема, як підвищення температури впливає на поширення хвороб, що передаються через воду; оцінка впливу забруднення повітря на захворюваність населення тощо. Студенти можуть

залучатися до розробки наукових екологічних проектів, спрямованих на покращення стану довкілля та якості життя людей, досліджувати та моделювати ситуації впливу зміни клімату на конкретні регіони, розробляти програми щодо зменшення викидів парникових газів або вивчати стратегії адаптації закладів охорони здоров'я до наслідків екстремальних погодних явищ.

Таким чином, підготовка спеціалістів з охорони здоров'я у сучасних умовах повинна ґрунтуватися на єдиному підході, що враховує усі аспекти глобальних проблем. Досягнення цієї мети потребує активної співпраці між навчальними закладами, міжнародними організаціями, державними установами та громадськими організаціями. Інтеграція питань пандемій, гендерної рівності, зміни клімату та інших викликів у навчальні програми має вирішальне значення для виховання нового покоління професіоналів, здатних ефективно орієнтуватися в складних умовах сучасного світу, що швидко змінюються.

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗДОРОВ'Я: ОНОВЛЕНІ ПРАВИЛА УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМИ ВІДХОДАМИ

Петрусевич Т.В., Зубленко О.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Актуальність. Наказ МОЗ України від 31.10.2024 № 1827 "Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпеки для здоров'я людини під час створення, збирання, зберігання, перевезення, обробки таких відходів» (далі Наказ МОЗ України від 31.10.2024 № 1827) вносить зміни в сферу управління медичними відходами та набирає чинності з 01 квітня 2025 року. Цим документом впроваджуються норми, що відповідають міжнародним стандартам управління медичними відходами, зокрема директивам ЄС та рекомендаціям ВООЗ. Наприклад, введено вимоги до використання найкращих доступних технологій (best available techniques), які широко застосовуються в країнах ЄС.